

ARTHUR
OSBORNE

INCREDIBILUL SAI BABA

VIAȚA ȘI MIRACOLELE
UNUI SFÂNT MODERN

Traducere din limba engleză:
VIORICA WEISSMAN

Cuvânt-înainte:
SWAMI RAMDAS

EDITURA  HERALD
București



CUPRINS

NOTA AUTORULUI	7
CUVÂNT-ÎNAINTE DE SWAMI RAMDAS	9
CAPITOLUL I	
O PREZENTARE A LUI SAI BABA	13
CAPITOLUL II	
GURUL ȘI FAMILIA SA	39
CAPITOLUL III	
HINDUISM ȘI ISLAM	69
CAPITOLUL IV	
SIMBOLURI ȘI PUTERI	79
CAPITOLUL V	
SIMBOLISMUL BANILOR	93
CAPITOLUL VI	
<i>UPADESA</i> (ÎNVĂȚĂȚURA SPIRITUALĂ)	105
CAPITOLUL VII	
MOARTE ȘI SUPRAVIEȚUIRE	121
CAPITOLUL VIII	
PREZENȚA CONTINUĂ	131
GLOSAR	134

NOTA AUTORULUI

La scurt timp după moartea lui Sai Baba¹, Swami B.V. Narasimhaswami² a compilat o culegere cu spusele acestuia și cu diverse povestiri legate de viața lui, pe care le-a sistematizat într-o lucrare intitulată *Sri Sai Baba's Charters and Sayings*. În plus, el a cules și numeroase mărturii ale unui număr considerabil de devoți, referitoare la experiențele personale ale acestora, pe care le-a publicat în trei volume cu titlul *Devotees' Experiences of Sai Baba*. Cele două cărți menționate au fost publicate fără *copyright* de societatea *All India Sai Samaj* din Madras³, al cărei președinte era Swami Narasimhaswami.

Înainte de moartea sa, i-am dezvăluit lui Swami intenția mea de a scrie despre viața lui Sai Baba. El m-a asigurat că mă puteam folosi integral și fără rezerve de toate publicațiile societății *All India Sai Samaj*. Doresc să îmi exprim recunoștința pentru ajutorul obținut în urma consultării acestor surse.

Arthur Osborne

¹ Sai Baba s-a stins din viață pe 15 octombrie 1918 în localitatea Shirdi, India. (*N.tr.*)

² Swami B.V. Narasimhaswami (1874–1956) a fost primul biograf al lui Ramana Maharshi, Înțeleptul de la Arunachala. Bine cunoscut ca autor al cărții *Self-Realisation: The Life and Teachings of Sri Ramana Maharshi*, el a fost o vreme devot al lui Ramana Maharshi, devenind ulterior un adept înflăcărat al lui Sai Baba din Shirdi. (*N.tr.*)

³ Azi, Chennai (*N.tr.*)



CUVÂNT-ÎNAINTE

DE SWAMI RAMDAS

Este perfect adevărat, așa cum remarcă și Arthur Osborne, autorul, că Sri Sai Baba, deși binecunoscut pe întregul cuprins al Indiei, nu este cunoscut în afara granițelor sale, și cu atât mai puțin în țările occidentale. De aceea autorul dorește să îl prezinte lumii occidentale.

Cu acest obiectiv lăudabil în vedere, el a scris această carte care cuprinde o prezentare sumară a vieții și învățăturilor lui Sai Baba, din care miracolele și poveștile nu lipsesc. Deși, așa cum este ea schițată în această carte pe baza mărturiilor autentice ale devoților săi, viața lui Sai Baba este bizară și excentrică, nimeni dintre cei care au venit în contact cu el sau cu devoții săi nu poate contesta faptul că el a fost – și Ramdas poate să confirme că *este* – un sfânt de cea mai autentică excelență spirituală.

Ramdas a avut privilegiul să viziteze Shirdi cu circa patru ani în urmă, pentru a avea *darshan*-ul (viziunea) *samadhi*-ului (mormântului) lui Baba. El a descoperit că atmosfera în Mandir, unde este amplasat *samadhi*-ul, vibrează de pace și de bucurie spirituală. Sai Baba pare să continue să trăiască încă în acest loc sacru. Un alt tablou minunat pe care ochii lui Ramdas l-au remarcat a fost cel al afluenței continue de vizitatori care se revarsă în templu pe parcursul unei zile pentru a avea *darshan*-ul *samadhi*-ului lui Baba.

În peregrinările sale prin diverse zone ale Indiei și cu ocazia vizitelor făcute devoților la ei acasă, Ramdas a descoperit pretutindeni fotografii ale lui Sai Baba împodobind pereții. Popularitatea acestui sfânt este atât de vastă și de răspândită încât numele său a devenit o expresie familiară în India, unde i se poartă cea mai înaltă venerație. Sai Baba este o forță spirituală extrem de puternică, modelând și transformând până în ziua de azi viețile aspiranților spirituali care îi caută călăuzirea și binecuvântarea.

Prezentând lumii întregi această carte, autorul, Arthur Osborne, a adus un serviciu inestimabil căutătorilor de Adevăr din Occident. În spiritul iubirii și devoțiunii față de Sai Baba, el a relatat cele mai importante evenimente din viața acestuia, transmițându-le cititorilor gloria preeminentă a lui Sai Baba. Personalitatea divină a lui Sai Baba pare să fi captivat inima autorului, care scrie despre el cu asemenea spontaneitate, furnizând detalii despre viața și miracolele culese din diverse surse, încât nu poate decât să ne insuflă un val de admirație și devoțiune față de acest mare Maestru spiritual.

Ramdas dorește cu ardoare ca această carte să ajungă în mâinile tuturor aspiranților spirituali – credincioși sau necredincioși –, pentru ca toți să poată ști cum s-a revelat Dumnezeu sub forma unui sfânt unic și plenar inspirat, de statura lui Sai Baba.

Spusele lui Sai Baba sunt deosebit de originale ca însemnătate și expresie. Cuvintele lui Sai Baba cu care se încheie această carte l-au încântat pe Ramdas, de aceea și el va încheia această scurtă introducere reproducând același citat:

Le dau oamenilor ceea ce doresc ei, în speranța că vor începe să-și dorească ceea ce vreau eu să le dau.

[Swami] Ramdas,
Anandashram, Kanhangad,
25 aprilie 1957



CAPITOLUL I

O PREZENTARE A LUI SAI BABA

„Iată-l! Uite că iar vine fachirul cel nebun!”

Negustorii și-au întors privirile spre stradă, să-l vadă pe tânărul înalt și deșirat care se apropia cu pași mari, energic, dar distant, fără să intre în vorbă cu nimeni.

Nimeni nu știa cine e. Își făcuse apariția pentru prima oară în mica urbe Shirdi în anul 1872, pe când era un tinerel cam de șaisprezece ani, așa cum o fac fachirii răătăcitori, fără ca nimeni să știe de unde și de ce vin. O vreme a fost plecat, cutreierând de colo colo pe alte meleaguri, apoi s-a întors și a rămas aici pentru tot restul vieții.

În timpul vizitelor sale precedente la Shirdi, tânărul se refugia sub un arbore de *neem*; ziua ședea, iar noaptea dormea pe pământul gol, hrănindu-se cu puținul pe care i-l ofereau câțiva localnici caritabili. Când a pus capăt peregrinărilor sale – stabilindu-se la Shirdi –, a tras mai întâi la un mic templu hindus local, cu intenția de a-și face din el sălaș. Dar custodele – pe nume Mahalsapathy, care ulterior a devenit unul dintre discipolii săi apropiați, considerându-l fachir musulman – i-a refuzat accesul, recomandându-i în

schimb să meargă să trăiască la moschee. Așa a și făcut, iar mica moschee cu pereții de lut i-a devenit cămin.

Stătea de vorbă cu oameni sfinți, hinduși sau musulmani, care treceau ocazional prin oraș. Unul dintre aceștia le-a zis odată localnicilor: „Aveți grijă de acel tânăr fachir. E o nestemată pe o grămadă de bălegar”.

Dar oamenii nu prea au luat în seamă cuvintele sale. Li se părea mai verosimil că tânărul era un pic smintit. El nu se asocia cu ei, abia dacă vorbea. Uneori, destul de rar, rostea *namaz* (rugăciunea rituală islamică ce trebuie repetată de cinci ori pe zi). Avea câteva obiceiuri personale stranii: întreținea focul aprins încontinuu în mica moschee – mai degrabă ca un persan decât ca un musulman, pe lângă care mai ardeau și mici lămpi cu ulei.

Cu excepția unui pumn de mâncare, uleiul pentru lămpi era singurul lucru de care avea nevoie și pe care mergea să îl cerșească de la negustorii locali. Pentru ulei probabil că venea acum. Unul dintre negustori îi făcu semn altuia: „Haide să ne distrăm puțin: să refuzăm să-i dăm ulei”. Câțiva spectatori răzleți se adunară în jurul lui. Fiindu-i refuzat uleiul, tânărul fachir se întoarse și plecă fără a fi rostit niciun cuvânt de lamentare sau implorare.

„Haideți să îl urmărim și să vedem ce face”, sugeră unul dintre ei. Vechiul instinct al hoardei de a-l hărțui pe cel străin de loc se trezise în ei.

Și curând au văzut. Ajuns înapoi la moschee, tânărul fachir luă un vas de lut în care ținea apă și începu să umple lămpile cu el. Ele au ars ca și cum ar fi fost ulei.

Ghionturile și chicotelile asistenței au încetat complet. Pradă unei venerații subite, ei au căzut la picioarele sale, implorându-l să nu-i blesteme pentru faptele lor.

Discuțiile despre fachiri smintiți au încetat cu desăvârșire. Oamenii din Shirdi au început acum să creadă în nestemata de pe grămada de bălegar. Au înțeles că aveau printre ei un om cu putere. Curând au descoperit că era un sfânt și un învățător cu o enormă compasiune pentru cei aflați în suferință.

El a continuat să rămână totuși un personaj bizar, învăluit în mister. Nimeni nu îi cunoștea numele adevărat. Sai Baba nu este un nume. „Sai” este un cuvânt persan care înseamnă „sfânt”, iar „Baba” este un termen hindi pentru „tată”, care exprimă afecțiune și respect. Nimeni nu știa de ce alesese Shirdi drept reședință.

Mai degrabă sat decât oraș, situat la șase mile de cea mai apropiată gară, Shirdi nu avusese niciodată reputația de a fi fost un centru spiritual. Și totuși, Sai Baba a rămas și a trăit aici timp de aproape jumătate de secol, până la moartea sa, survenită în anul 1918. În tot acest timp, numărul devoților care soseau din alte orașe și se adunau în jurul său nu a conținut să crească.

Dacă a existat un motiv personal al stabilirii sale la Shirdi, acesta a fost la fel de straniu precum toate circumstanțele vieții sale: mulți ani mai târziu, când devenise deja faimos, el i-a cerut unui devot să sape la rădăcina unui arbore de *neem*, același sub care se adăpostise și șezuse la început, când sosise în localitate. A ieșit la iveală un mormânt despre care el a afirmat că aparținea gurului său, nu din viața aceasta, ci dintr-una anterioară.

CAPITOLUL VI

UPADESA (ÎNVĂȚĂTURA SPIRITUALĂ)

Tema centrală în viața unui Maestru este *upadesa* acestuia (sau *upadesh*, așa cum este denumită în mod obișnuit). *Upadesa* reprezintă ghidarea spirituală pe care Maestrul le-o oferă discipolilor săi. Nu e vorba despre o instruire teoretică sau doctrinară, ci despre o disciplină spirituală constând de obicei din rituri și ascultare, dar și din influența invizibilă care accelerează progresul spiritual al discipolului.

Deși constituie tema principală, *upadesa* nu este aspectul cel mai evident, nici cel mai ușor pe care un biograf îl poate revela. De fapt, această instruire spirituală ar putea fi ținută secretă, deoarece ea este destinată doar aceloră căroră le este transmisă direct și personal, în timp ce expunerea unei doctrine pe care Maestrul ar putea-o face, fiind mai puțin puternică și deci mai puțin periculoasă dacă este utilizată în mod greșit, rămâne deschisă și este destinată tuturor.

Acest fapt încurajează atitudinea eronată la care ne-am referit în primul capitol al acestei cărți, aceea de a considera un Maestru spiritual drept un simplu filosof. În ceea ce îl privește pe Sai Baba, așa cum am specificat deja, lucrul acesta nu este posibil, dat fiind că el nu a scris tratate de filosofie.

Iar verbal, foarte rar a expus vreo doctrină. Foarte puțini dintre devoții săi își amintesc să o fi făcut.

Există nenumărate și variate căi spirituale, astfel că ne putem întreba: Care este cea prescrisă de Sai Baba? Putem lăsa laoparte de la bun început yoga și tantra. Ceea ce ar putea surprinde, deoarece aceste căi indirecte sunt cele care conduc în mod firesc la dezvoltarea de puteri supranaturale. Totuși, să ne aducem aminte că, așa cum am menționat într-un capitol anterior, deși a recurs la puteri într-o manieră extrem de extravagantă, Sai Baba nu le-a transmis discipolilor săi și nici nu a încurajat cultivarea acestora. Într-adevăr, lipsa de interes față de cultivarea de puteri în rândul devoților este unul dintre semnele care ne oferă o garanție în ceea ce privește autenticitatea spiritualității sale. Ori de câte ori întâlnim discipoli care își doresc cu ardoare puteri sau care echivalează dobândirea acestora cu progresul spiritual, e recomandabil să fim prudenți în privința gurului.

Sai Baba a dezaprobat chiar și *pranayama*, controlul respirației, o tehnică larg utilizată pe căile yoghine și tantrice. „Oricine ar fi cel care practică *pranayama*, va trebui ca în cele din urmă să vină la mine pentru a progresa mai departe.” Ceea ce ni-l reamintește pe advaitinul suprem, Bhagavan Ramana Maharshi, care a explicat despre controlul respirației că nu este decât o practică preliminară de a dobândi controlul gândurilor, destinată celor care nu o pot face în mod direct. Și ne reamintește, de asemenea, cuvintele sale: „În final, toți oameni vor trebui să vină la Arunachala”, unde Arunachala reprezintă calea directă a Cunoașterii (*jnana*).

CAPITOLUL VII

MOARTE ȘI SUPRAVIEȚUIRE

În anul 1886 a avut loc o „repetiție generală” a morții lui Sai Baba. Mahalsapathy, un devot despre care am mai vorbit trăia la Shirdi și dormea alături de Baba în moschee. Într-o zi Baba îi zise: „Eu mă duc la Allah. Ai grijă de trupul acesta timp de trei zile. Dacă mă întorc, voi avea eu însumi grijă de el. Iar dacă nu, îngroapă-l acolo, în câmp deschis, și pune doi țărugi care să marcheze locul”.

Apoi respirația și circulația i s-au oprit. Inima a încetat să-i bată. În urma unei anchete, autoritățile l-au pronunțat mort. I-au ordonat lui Mahalsapathy fie să îngroape, fie să incinereze trupul, în virtutea legii care interzice ca un cadavru să fie păstrat mai mult de douăzeci și patru de ore după deces. Mahalsapathy, firește, a refuzat. În cea de-a treia zi, respirația lui Sai Baba a revenit, cu mișcări ușoare de abdomen. Apoi el a deschis ochii și a revenit la viață.

După acest episod, de fapt cam după 1900, faima lui a început să se răspândească tot mai mult. De prin anul 1910 și până la moartea sa, survenită în 1918, din Bombay cât și din alte orașe vizitatorii soseau în valuri interminabile. Ei au impus fast și ceremonii pe care Sai Baba nu le dorise: procesiuni cu cai și elefanți, o trăsură de argint, fumigații și cântări. În timpul procesiunilor, îl acopereau cu bijuterii. Îl

tratau ca pe un maharajah sau ca pe idolul unui zeu. Lui îi dis plăceau toate acestea, dar nu putea refuza. În același timp, continua să iasă pentru a-și cerși hrana.

Sănătatea sa se șubrezea încet-încet. Suferea de un astm agresiv. Sforțările depuse pentru binele devoților săi erau extenuante, dat fiind că un guru ia poverile acestora asupra sa. E posibil ca și prin vindecările pe care le efectua să fi luat asupra sa inclusiv problemele fizice ale adeptilor.

În ziua de *Vijaya Dasami*¹ din 1916, Sai Baba a avut un atac straniu. A început să-și smulgă hainele și timp de două ore a umblat gol-pușcă, strigând că aceea era ziua lui de „trecere a frontierelor”. În aceeași zi, cu doi ani mai târziu, 15 octombrie după calendarul occidental, și-a dat ultima suflare.

Înainte să moară, i-a trimis la Bombay pe câțiva devoți care intenționaseră să rămână, iar pe alții, care urmau să plece, i-a reținut. De la cineva care obișnuia să îl viziteze o dată la două săptămâni și-a luat rămas bun, cerându-i să nu mai vină. Nimeni nu a părut să sesizeze semnificația acestor instrucțiuni. Unui sfânt musulman i-a trimis un mesaj bizar: „Lumina pe care Allah a aprins-o, El o ia acum înapoi”. Sfântul a primit mesajul cu lacrimi în ochi. Tot atunci a dăruit 200 de rupii pentru a fi hrăniți fahiri, iar aceștia s-au așezat psalmodiind rugăciuni și recitând din Coran. Era vremea sărbătorii hinduse *Dasara* și s-a citit *Rama Vijaya* dinaintea lui.

¹ Sărbătoare hindusă din luna septembrie sau octombrie, cunoscută și ca *Dasara* ori *Dashain*, marcând, în funcție de regiunea unde se celebrează, fie victoria zeiței Durga asupra demonului Mahishasura, fie cea a lui Rama asupra demonului Ravana. (N. red.)

Sai Baba era bolnav de câteva zile, dar cei din jurul său nu și-au dat seama că era vorba despre boala finală. Dimineața se simțise rău. Spre amiază s-a ridicat și a dăruit mai întâi 5 rupii, apoi încă 4 rupii brahminului căruia obișnuia să îi dea zilnic 4 rupii pentru a-i pregăti hrana (deoarece mâncarea pe care o primea din cerșit de cele mai multe ori nu era gătită și de regulă se gătea mai târziu la moschee). Pe ceilalți care mai erau cu el i-a trimis [în sat sau acasă] să ia prânzul. Au mai rămas cu el doar doi brahmini.

Unul dintre ei povestește:

„Baba mi-a dat ultimele sale instrucțiuni în ziua în care și-a dat ultima suflare. După ce l-a trimis pe Dixit de acolo, mi-a transmis câteva învățături, cerându-mi să păstrez tăcerea și adăugând că dezvăluirea acestora mi-ar putea provoca moartea. Apoi a zis: «Eu plec. Du-mă la *wada*. Doar brahmini vor rămâne alături de mine». Cu aceste cuvinte, și-a dat ultima suflare. După ce au fost rostite aceste cuvinte, Nana Nimonkar i-a turnat apă în gură, dar apa s-a revărsat afară. Eu am ținut mâna sub bărbia lui ca să culeg apa. Baba a murit sprijinindu-se de mine”.

Sai Baba a folosit aici cuvântul „brahmin” în sensul său cel mai autentic, de „persoană cu înclinații spirituale”, așa cum a făcut-o, de exemplu, atunci când a zis: „Aceasta e o moschee brahmană”. Prin *wada* s-a referit la edificiul în care urma să fie înhumat, o casă spațioasă de piatră construită de Bapu Saheb Buty.

GLOSAR

<i>Advaita</i>	Nondualitate; ramură principală a filosofiei Vedanta și doctrină care susține identitatea dintre <i>Brahman</i> și <i>Atman</i> (Sine), afirmând că nimic nu există în afara Sinelui, totul fiind o iluzie suprainpusă peste Sine.
<i>Advaitin</i>	Adept al filosofiei <i>Advaita</i> .
<i>Ahamkara</i> (<i>Ahankara</i>)	Simțul egoului; falsa identificare a Sinelui cu egoul.
<i>Ajnana</i>	Ignoranță; necunoaștere.
<i>Allah</i>	Numele Dumnezeului unic și absolut în monoteismul islamic.
<i>Ananda</i>	Beatitudine.
<i>Anna</i>	Monedă utilizată în India britanică, echivalentă cu a șaisprezecea parte dintr-o rupie. A ieșit din circulație după adoptarea sistemului monetar zecimal – în 1957 în India, urmată de Pakistan în 1961.
<i>Arjuna</i>	Al treilea dintre cei cinci frați Pandava, eroii epopeii epice <i>Mahabharata</i> , căruia Krishna i-a împărtășit cunoașterea supremă în renumitul poem sacru <i>Bhagavad Gita</i> .

<i>Arunachala</i>	Munte sacru în sudul Indiei, considerat o manifestare a lui Shiva, la poalele căruia se întinde orașul Tiruvannamalai. Aici a trăit Ramana Maharshi, de la vârsta de șaptesprezece ani (la scurt timp după experiența Realizării Sinelui) și până la sfârșitul vieții.
<i>Ashram</i>	Așezământ format în jurul unui guru, înțelept, sfânt.
<i>Atma(n)</i>	Sine.
<i>Avatar</i>	Literal, „coborâre”; încarnare sau manifestare a unei zeități în vederea susținerii lumii și a restabilirii ordinii și adevărului.
<i>Baba</i>	Tată, bunic, înțelept, domn. Formulă de adresare onorifică, de origine persană. Utilizat ca sufix sau prefix, fiind atașat numelui unui om considerat sfânt. Termenul reprezintă o marcă a respectului față de acesta.
<i>Bhagavad Gita</i>	Cântecul lui Dumnezeu, Cântecul Binecuvântatului, Cântecul Divin; text sacru în versuri, sub forma unui dialog filosofic profund, pe teme ce țin de etică și de natura Realității ultime, între Sri Krishna și Arjuna; una dintre cărțile operei epice indiene <i>Mahabharata</i> , lucrare considerată a conține esența hinduismului.
<i>Bhagavan</i>	Dumnezeu; formulă de referire la un sfânt, înțelept, guru etc., care e văzut a fi una cu Dumnezeu sau Sinele.